

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De appropinquatione calamitatis diu prophetizatae. Cap. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

DE APPROPINQVATIONE CALAMITATIS

tharinæ, q̄ olim in terris vitâ duxit angelicâ, & nunc in cœlis cū angelis triūphat.

Elaiz. 8. IX § Multæ insup alia mulieres olim fuerūt p̄ditæ sp̄u propheticō, vt Sybil §.ca.17. §.16
Exod. 15 Ix. Nā & magnus propheta Esaias accessit ad prophetiam. Itē Maria foror A-
1.Reg. 1. aron fuit prophetisa ad annūtiandū iudicia diuina. Similiter Anna Samuelis ma-
Luc. 1.2 ter, & Elisabeth mater Iohānis, & Anna prophetissa filia Phanuel. Philippus q̄.
Acto. 21. q̄, vñus ex septē diaconibus, habuit quatuor filias virgines prophetantes.

X § Afaciētissimo itaq̄ deo multa in primis Birgittæ reuelata sunt, & p̄ ea
 nobis nuntiata de quadā tribulatiōe vētura sup totū mundū, p̄sertim aduersus
 Christianitatē, cui plēt̄ & q̄ alia nouæ ac veteres prophetiae correspōdēt, asseren
 tes nostris tpib⁹ magnā appropinquare calamitatē. Quate de talismodi calami-
 tatis appropinquatione in sequēti capitulo aliqua prophetica p̄ conia notabo.

¶ De appropinquatione calamitatis diu prophetizatæ. Cap. III.

Cath. Sen. c Ostq̄ in nīa prospitate & solatio à morbo p̄ctō & resurgere nō curamus,
 94. & §.c.3. deus optimus & pfectus medicus, collirio aduersitū & igne tribulatio-
 §.2 & §.c.14 nū curabit vulnera nīa. Vnde relicta est in ecclesiā solitudo, & calamitas
 §.14. & §.c. de opprimet portas, pñotæ em̄ prophetiae scriptæ sunt ad correptionem
 56. §.3. Deu. nostrā, in q̄s finēs seculiōe deuenērūt. Nā iuxta est dies pditionis, & adies festivitāt
 32. Rōm. 13 tēpora, & iudicabit dñis populū suū. Hora est em̄ iā nos à somno surgere, q̄a iā no
 1.Iohan. 2 uissima hora est. Quippe Antichristus venit, siquidē multi sunt Antichri. i.eccle
 Luc. 22. 24 siæ & clero cōtrarij. Vnde scimus, q̄a nouissima hora est, & hēc est hora nostra &
 1.Petri. 4 potestas tenebrar̄, nā aduersperascit, & iclinata est iā dies, & oīm finis appropin
 Naum. 1. quat. Cōpleti sunt dies nīi, q̄a venit finis noster, & deus nō adjicet vltra vt per-
 Amos. 8 trāseat nos. Idcirco angelus clamat ad nos modernos Ch̄fianos, dicens: Timete
 Apo. 14 dñm, & date ei honore, q̄a venit hora iudicij eius ut meta, qm̄ aruit messis terræ,
 Ezech. 7 §.ca.34. §.9
 in fi.

Ezech. 12 I § Certe instat modo finis tpis, de q̄ scripsit Ezechiel, inquies: V enit finis
 s. p̄ quatuor plagas terræ, nūc finis sup te, & mitrā furorē meū in te, & iudicabo
 te iuxta vias tuas, & ponā cōtra te oēs abominationes tuas, & nō parcer oculus me
 us sup te, &nō miserebor, afflīctio ecce venit, finis venit, venit tēpus, prope ē dies
 occisiōis. Nūc de ppinq̄ effundā irā meā sup te, & cōplebo furorē meū in te. Qui
 emit nō lātet, & q̄ vēdit nō lugeat, q̄a ira sup omnē populū eius. Et infra: Approp
 inquauerūt dies, & sermo oīs visiōis, i. reuelatiōis, nō em̄ erit vltra oīs visio cassa,
 neq; diuinatio ambigua, nō prolōgabit amplius, sed i diebus vīris domus exaspe
 rās. V erbū qđ locutus fuero, cōplebit dicit dñs deus. Et infra: V lulate vā vā dei,
 q̄a iuxta est dies, & appropinquabit dies dñi, dies nubis, tēpus gētiū erit, & veni-

Iohan. 3 II § Rursus deus apud Iohel inuehit cōtra nos his verbis: Et (et gladius,
 si vlciscimini vos cōtra me, cito velociter reddā vicisitudinē vobis sup caput ve
 strū, quia iuxta est dies dñi in valle cōcifionis. Itē Esaias: V lulate q̄a prope est di
 es dñi, quia vastitas à dño veniet. Ecce dies dñi veniet crudelis, & indignationis
 plenus, & iræ furorisq; ad ponendā terrā in solitudinē, & peccatores eius conte
 rēdos de ea. Itē Hieremias: Luctū vñigeniti fac tibi planctū amar̄, quia repente
 veniet vastator sup vos. Itē in Osee: V enerunt dies visitationis, venerūt dies re
 tributionis, profunde peccauerunt, sicut in diebus Gabaa, recordabit̄ iniuitatis

Abdi. 1. Iohel. 2 eos, & visitabit peccata eos. Itē Iohel: Cōturbent oēs habitatores terræ, q̄a dies
 veniet dñi, quia prope est dies tenebrar̄ & caliginis, dies nubis & turbinis. Simi
 litis nō fuit ei à principio, & post eū nō erit vīsq; in annos generatiōis. Itē Abdias:
 Sopho. 1. Iuxta est dies dñi sup omnes gentes. Et Sophonias: Iuxta est dies dñi magnus, iu

Mat. 5 Mat. 3 xta est & velox nimis. Vox diei domini amara, tribulabitur ibi fortis.

Luc. 5 III § De hac ira dei iam nobis imminentē videtur Iohannes dicere: Proge

nies viperarum, quis demonstrabit vobis fugere à ventura ira, facite ergo fructus

dignos penitentiæ, iam enim securis ad radicem arborum posita est. Accōmoda

tur ad hoc Danielis reuelatio, q̄ à longe facta est de calamitate nūc imminen-
 te. Ad quam reuelationem Christus discipulos, de fine seculi interrogantes, re-

misit, vbi Gabriel ad Danielē ait: In tempore finis complebitur visio. Ego ostē-
 dam tibi quæ futura sunt in nouissimo maledictionis, quoniam habet tempus fi-

nem suum. Tu ergo visionem signa, quia post multos dies erit, Deinde Daniel
 pro

pro liberatione populi orantis, angelus declarauit suæ orationis exauditionem, & populi liberationem, dicens: Septuaginta hebdomadæ abbreviatæ sunt super populum, scilicet Christiaum & super urbem sanctam, i.e. ecclesiam, ut consumetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum, & deleaf iniquitas, & adducat iustitia sempiterna, & impleatur visio, & prophetia, & vngatur sanctus sancto, id est, Iesus debite colatur, & recuperetur status ecclesiasticus. Ecce hic denotat secundum Christi aduentum: Sed interim, hoc est, nostro iam seculo, anteq; fiat prædicta liberatio, inualeat ergo calamitas. Nam Gabriel subiungit: Veniet tempus qualem non fuit ab eo ex quo gentes esse cœperunt, vsq; ad tempus statutum clausi sunt signati sermones, vsq; ad præfinitum tempus.

III § Insuper Apostolus vas electionis futurorum præciosus inquit: Quod antiquatur & senescit propè interitum est. Hinc Asa rex Iuda, in tempore senectutis sua doluit pedes, & interiit. Item oculi patriarchæ Iacob, & Achiae propheta caligauerunt præ nimia senectute, figurando nostrarum virtutum desitutio nem, & nostri interitus subsecutionem, senescente mundo. Quocirca David in typopoe ecclesie ad dominum orat: Ne proicias me in tempore senectutis, cum defecserit virtus mea. Nos quippe sumus modo in ultima seculi aetate quasi in senectute: Appropinquante igitur huius seculi termino, prope est humanarum rerum statu in deteriorius mutari. Præterea matrem nostram ecclesiam, quasi iam senuerit, in suis præceptis & ceremoniis contemnimus. De qua scribitur: Ecce tu senuisti, & filii Prover. 23 tui non ambulant in vijs tuis. Sequitur necessarium esse, nostra nequitia inualeat te & inueterata, nos aliquando prolabi.

V § Et licet supra nominati prophetæ de pioq; hoīm pueritate, ac de certarum ciuitatū & regionū euersione locuti sunt, th; eoz pronostica, ob æ qualitatem pectorum, ad nrā iam tpa typice referunt. Nā histri pibus iniqtas & malitia vsq; ad summū gradū crevit. Iustitia em̄ rarescit, religio periret: Impietas, auaritia, libidō, ceteraq; cupiditas crebrescit, iusti sunt præda sceleris, ac diuexantur vndiq; ab iniustis, soli mali sunt opulent, boni vero om̄ibus cōtumelij expositi, atq; gesta te cōficiunt. Confundit om̄e ius, ac leges penitus interierūt: Dat veniā coruīs, vexat cēlū colubas. Oia vi & audacia possident, nō fides in hoībus, nō pax, nō humanitas, nō pudor, nō veritas est, & ita nec securitas, nec regimē, nec requies à malis villa. Mō nēpe rotius Alemaniæ nobilitas tumultuat: ois deniq; terra concutit, fremet vbiq; bella, oēs gētes sunt in armis, & Chriiani seiuicē oppugnāt, ciuitates principesq; Imp. Ro. iā inter se pliant. Quę singula sunt signa futurū, atq; indubitate calamatatis. Gladii igit̄ pagrabit orbē, metēs oīa, & tanq; messem cū didit iuuētūtē suā & tpa appropinquat senescere, nā quantū inualidū fieri seculū a senectute, tm̄ multiplicabunt sup in habitates mala, plongauit em̄ se magis veritas, & appropinquat mēdaciū, lā em̄ festinat venire quā vidisti visionē. Et ifra: Vg. s. c. 24. §. 8. & s. c. 1. §. 7. & s. c. 17. §. 23. VI § Cetero Esdras de pñti tpe scripsit hęc verba. Seculū p. (ta p̄sternēs. didit iuuētūtē suā & tpa appropinquat senescere, nā quantū inualidū fieri seculū a senectute, tm̄ multiplicabunt sup in habitates mala, plongauit em̄ se magis veritas, & appropinquat mēdaciū, lā em̄ festinat venire quā vidisti visionē. Et ifra: Vg. s. c. 27. §. 5. s. c. 24. §. 8. & s. c. 1. §. 7. & s. c. 17. §. 23. s. c. 28. §. 9. s. c. 29. §. 9. s. in prolo. s. 7. & s. c. 24. §. 13. s. c. 49. §. 13. s. c. 2. & s. c. 7. §. 7. prodeūdum sup terram, & seculum gemet, & dolores cīcūtenebunt illud.

VII § Ad hoc facit, qd dñs Iesus in Apocal. plegas cito futuras esse, ac seipm̄ velociter venturę crebro affirmat. Apfus quoq; ait: Adhuc modicū qui vēturus est venier, & non tardabit. Apud Birgittā deniq; reperi Christus multoties dixisse: verba mea citius complebunt. Et iam appropinquat tempus ire. Idem insuper inquit: Inimici mei appropinquant iam ad iudicium, & non est distantia inter vos plus qd ad duos pedes. Vnus pes est remuneratio bonorum operum, quæ pro deo fecerunt: alter pes est completio malitiae eorum: dicitur enim quando aliqua res est plena tūc crepat. Vx eis, quia nisi se emendauerint, perditio eorum iam appropinquat: Quoniam tribulatio proxima est. Et aduentus domini appropinquat: Psalm. 24.

Danie. 12

Hebræ. 8.

3. Re. 14. et 15

Gene. 48

Psal. 70

Hier. 12

Iuuenalis

Osee. 4

S. eo. §. 1. &

J. eo. §. 6. &

J. c. II. §. 1.

4. Esdræ. 1.

4. Esdræ. 1.

4. Esdræ. 16

S. eo. §. 1. &

J. c. 16. i pri.

Apo. 1. & 2.

& c. 3. & 22.

Hebræ. 10

6. Birg. 33. &

ca. 96.

4. Bir. 96

DE APPROPINQVATIONE CALAMITATIS. &c.

- Iaco.5
2.Pet.3   **VIII** § Plures de calamitate nobis propinqua authoritates adducēdas ob-
mitto. Illud tñ prēferire nolo, quòd Vincentius infert de statua Nabuchodonoso-
ris, cuius vltima pars erat ferrea & lutea, inde argumentū sumens q̄ statua ecclesiæ
nunc tpis, in quo iam sumus, in pede consistens, facta est ferrea & lutea, significat
plagā ignis & malleorū quibus ferrū domat repente infligendā Christianitati, cu-
ius statua in capite, id est in primitiva ecclesia fuit aurea, id est, ardore charitatis ful-
cita: nunc descendit ad ferrū durū & frigidū erga dñm & proximū, ac ad lutū, id est
ad fēces pētōrum carnalium, à quibus liberari minimè curamus, neq; altissimū in-
uocamus cum Propheta dicente: Educ me de luto fēcis. Et iterat: Eripe me de lu-
to, vt non infigar. Deus igit̄, qui dicit: Cum accepero tempus, ego iustitas iudica-
bo, in breui excitabit iram suam in Christians validam.
- IX** § Præterea Thelosphorus meminit cuiusdā sancti heremītē, q̄ formidā-
dum nimis fore censer, propter malitiā pñtis tpis, q̄ irata diuina maleficas neque-
at vltra nostras tolerare iniqtates, sed mittat sūg nos irā indignatiōis lux, qm̄ dies
mali sunt, & mūdus totus immūdus est, & in maligno positus, terraq; repleta iniqt-
ate, & non est qui faciat bonū, nō est vsq; ad vñū, sed oēs declinauerūt & elonga-
uerunt se à semita mandatorum dei, atq; inutiles facti sunt. Hinc Vbertinus con-
iicit: Quia Iesus Christus à clero & populo multipliciter iam vilificatur, & despici-
tur, ecclesiaq; cōtemnit: ideo magna nos expectat his tpibus q̄ modo à dūcētis an-
nis hactenus sumps in initio sexti status ecclesiæ, & submergitur in fæcibus quin-
ti status. In cuius fine dignitas ecclæsiastica supprimetur.
- X** § Extremē itaq; timendū est, ne tam abhorrendū tempus nobis eueniat,
q̄ nulli hoīm sit vita iocunda, euerten̄ ciuitates funditus, atq; intereāt, non solum
fētro & igne. V erūetiā terræ motibus assiduis alluuiōibusq; aquarū, prout moder-
nis tpibus factū esse sapienti sumus. Fama quoq; crebra pestilētia, malo seu
vlcere gallico, alijs ve morbis, qbus humana consilia obstante nequeunt tanq; ex vi-
tio aeris corrupti præueniētibus: importunis p̄tereā imbribus & alluuiōibus, ali-
qñ ariditate aut & stu, nunc frigore plecti sunus solito acerbius, atq; indies magis
plectemur. Nec terra à deo maledicta ob pētā hoīm dabit fructū suū. Elementum
aut aque primūā deibñdictionē retinēs, in nñi suppliciū inundabit. Propterea de-
siciēt, nō solū hoīes, sed etiā quadrupedes in terra, volucres in aere, pisces in aqua,
quo miq; eis hoīes frui valeāt. Hoc tñ nemo sic crude intelligat, quasi velim gene-
ralem terrē assumptionē aquis diluuij astriuere. Nobiscū em̄ pactus est creator no-
ster inquies: Neq; erit deinceps diluuij dissipā omnē terrā. Sed de aliquaq; ecclæ-
sie religionum subuersione accipiat, in quibus hodie potior similitudo ad culpani
pristini status generalis diluuij inuenitur.
- XI** § Homines quippe in ecclesiæ regionibus, terrore & prodigijs confun-
dent, nō solū in seipsis, verūetiā in iūmētis fibi subiectis, quō em̄ implerent scriptu-
ræ, si prædicta non euenirent, qasif oportet fieri. Ergo modestia nostra nota sit
omnibus hominibus, dñs em̄ propē ē, aperiamus oculos, reseramus aures, ne nobis
lætifer somnus obrepat. Nam ex supradictis & infradicēdis prophetijs reuelatio-
nibus & pñosticatōibus concludit, peccatis nostris exigētibus, plagas dei horribi-
les à nobis nō diutius elongari. Quas infine status ecclesiæ quinti, & in cursu se-
xti status euenire iādudū (vt p̄mittit) prophetatū est. Nulla profecto certior ac va-
lidior ratio futuraq; plagarū redi pōt, qm̄ cū deus ipse eas se facturū affirmat, pro-
ut illas in sacris prophetijs sapienti sumus prænuntiasse, ac reuelasse legit. Inter quas reuela-
tiones pleraq; prædictis, quæ perfecisse monstratur.
- XII** § Cūm vero nonnulla prænuntiata iam effectu completa esse cernimus
D anie. quis dubitat quin statim sequuntur illa quæ restant. De deo quidem Daniel inquit:
Qui statuit sermones suos super nos, vt superinduceret super nos magnum malū,
quale nunq; fuit sub cœlo: ergo omne malum hoc, veniet super nos. Hæc Daniel.
Baruch.2 Ad idem Baruch. Statuit deus verbum suum quod locutus est ad nos, vt adduce-
ret super nos mala magna, quæ non sunt facta sub cœlo, quēadmodū facta sunt in
Hierusa-

DE SEPTEM STATIBVS ECCLESIAE. Ca.V. Fo.XI.

*J.c.31.§.1. & Hierusalem, id est, in ecclesia fienda. Et vigilauit dominus in malis, & adduxit ea
J.c.32.§.16 super nos, quia iustus & sanctus est dñs in om̄ibus vijs & opibus suis. Ecce deus p-
§.eo.§.11.in dictas cōplebit plaga, qui se factus in scriptura continuo prædicat. Nam ideo
line aliqua, quæ prius p̄nuntiavit, modo facta sunt, quo facilius creāamus, cætera prg-
nuntiata & comminata fore euentura.*

*J.c.34.§.9 XIII § Sed quibus modis, aut quod ordine seu tpe veniāt, magis tunc doce-
§.c.17.§.23 bit rex experientia, qm̄ nūc valet cōsequi ad pfectū hoīm intelligētia. Heu quem
§.eo.§.6. & nō terreat tam multiplex prophetia, & reuelationū repetitio, & imminētis pni
§.c.35.§.5 ciei tā vehemēs cōminatio etiā ore diuino facta. Ex quo aūt calamitas in statu ec-
§.c.1. & 2. et clesiā iā currēte multis authoritatibus probat propediē futura ad euitandū, ferent
§.c.33. p̄tōtū dumq̄ patiēter aduersitates euēturas, ne cesse est, vt p̄sens iam status nobis pateat &
ideo decreui in mediū afferre materiā septē statuū ecclesiæ, ad quos tota Apocaly-
pis, ac plures aliae prophetiae coaptant. Primū in genere de septē statibus: deinde
in specie singulorū statuum pro mea imbecillitate aliqua collecturus.*

¶ De septem statibus ecclesiæ.

Cap.V.

AD inuestigandum iudicium futuræ calamitatis iam proximantis, inten-
do aliqua differere de septem ecclesiæ statibus, ut sciamus, in quo statu
huiuscmodi calamitas super nos sit euentura. Quāobrem quādā exer-
psi, quæ ad hoc necessaria esse duxi, ex documēto, quod sup Apocalypsi
confecit Vbertinus de Casali ordinis minorū professus, de ecclesiæ statibus septē,
dicens: Status septem p virtutē Chri fuerunt in ecclesia formādi, quasi septēplicis
Christi prolis. Itidem ferè ponit Hugo cardinalis post abbatem in postilla super
Apocalypsi. Quos status Iohannes in eadē Apocalypsi sub diuersis figuris mul-
tipharia repetitione numeri septenarij distinxit atq̄ descriptis. Præsertim p septē
ecclesiæ, & p septē librorū apertōnem ac p septē angelos tuba canētes, phialamq̄
effundentes. Item p septē stellas & candelabra, p septē spūs dei missos in terrā, p
septē lampades ardentes ante thronum, per signacula, cornua, oculos: item per
septē tubas, tonitrua, nomina hominum, capita & diademata draconis, per se-
ptē denique plagas phialasq̄.

I § Iohannes quidem fuit noui testamenti Propheta singularis & Christi
secundū carnē cognatus, atq̄ eius præ cæteris discipulis intimus secretarius q su-
p̄pectus dñi recubēt, & secreta de fonte eius hauriens, flagella ecclesiæ ab initio
lui vñsq̄ ad extreū diē futura reuelauit, necnō Chrm adhuc his aduētusq̄ nūtiauit
fict ex diuina inspiratiōe à Chro audiuit. Vedit nāq̄ futura ecclesiæ pericula spe-
ciebus corporib⁹, q̄ tñ sub obscuritate cōscripti, ne si cerra tpa, loca velfacta ex-
primeret, cuncti auditores horruissent tremefacti, & in timore expectātes atq̄ p-
plexi penitus disoluti fuissent, prout Christus ait apud Birgittā. Nā voces septē
tonitruo, fulgorum & vento, significant communiationes aduersitatum, atque
tyrannorum ecclesiām perturbantiū. Quas ita vehementer Iohannes in spiritu vi-
dit, quād potius signandæ erant, quām describendæ.

II § Porro diuus Secretarius manifestauit septē statuū distinctionē in qnq̄
primis suis visionibus, p quas oēs status ecclesiæ videt trāscurrere. Prima visio est
de septē ecclesiis Asiae, p quas literaliter scribit: Eadem quippe ecclesiæ, pordinante
deo, conditiōes habuerūt secdm designationē septē statuū ecclesiasticoꝝ futuroꝝ.
In reliquis vero visionibus nihil est literale, præter q̄ Iohannes illas figurās, ita, vt
scribit, viderat. Cætera aūt sunt mysticē intelligenda. Siquidem ecclesiæ dicunt
septē quoniā vniuersalis ecclesiæ septem statibus distinguit, ac vitā & vegetatio
nem à spiritu septiformi accipit. Alioquin ecclesia Catholica, id est, collectio fide-
lium est vna tm̄ licer habeat prolem variā exitusq̄ diuersos, correspondentes con-
ditionib⁹ septem statuū. Eodē modore reproboꝝ Christianoꝝ caterua denomi-
nat vna meretrix tametsi diuersa, vt pote septem pctōrum capita habeat. Quāuis
igitur in Apocalypsi septem sint visiones distincte possunt tamen in vñā visionē
reduci & spiritualiter omnia singulis adaptari proprio suo respectu ad tempus si-
bi correspondens per hoc non mutata in aliquo, sed magis ex aliorum adductio-
ne profecta. Hæc partim ex Vbertino.

Vbertinus.

*Apo.6. &c.
7. & 8*

Apo.1. &c. 1

*Apo.3. & 7.
Apo.4. &c. 5*

15.16

6.Bir.110

*Can.6. & de
su.trini. & fi
catho.c.
Apo.17.*

Secunda